

[Skytte.]

Nedsættelsen af et vejnævn med visse bestemte opgaver kan også forekomme meget rimelig. Jeg føler mig dog ikke helt overbevist om, at de foreslåede bestemmelser i alle henseender helt dækker de opgaver, dette nævn burde have, om ikke en del andre opgaver måske burde tillægges vejnævnet fremfor ministeren for offentlige arbejder. Det er muligt, og det må vi nærmere overveje. Men der er ingen tvivl om, at en vis samordning kan være meget nødvendig. Det kan f. eks. ikke hjælpe, at et amt udbygger sine veje svarende til nutidens trafik, medens et andet amt ikke vil gøre det. Jeg er ikke principielt tilhænger af tvangsbestemmelser overfor de kommunale myndigheder, men man skulle synes, det var muligt ved vejnævnets medvirken at finde frem til en samordning af landets vejvæsen, af alle de vigtigste samfærdselsårer; i hvert fald må vi se at nå frem hertil.

Forslaget forudsætter store beføjelser til ministeren for offentlige arbejder. På dette område er jeg mere betænkelig. Jeg forstår i og for sig godt tanken, der ligger bag. Når der udbetales store tilskud til landets veje — og det gør der vitterligt, også efter forslaget her — er det måske en naturlig tanke, at man også vil have hånd i hanke dermed — og mere hånd i hanke, end man har haft hidtil.

Når jeg er betænkelig, skyldes det ikke mistillid til ministeren, men det skyldes ønsket om på disse områder ikke at gå det kommunale selvstyre mere nær end højest nødvendigt. Derfor er det, jeg finder, at de vigtige bemyndigelser, der her gives ministeren for offentlige arbejder, måske i stedet burde henlægges til vejnævnet, der jo tæller repræsentanter for landets kommuner og således har en sammensætning, så man må regne med, at det vil tage almen hensyn, hvorfor man også kan sige, at i dette nævn varetages alle berettigede interesser. Jeg vil gerne henstille til overvejselse, om vi ikke skulle ændre dette punkt i forslaget.

Der indføres gennem forslaget regler, hvorefter kommunalbestyrelserne kan tage bestemmelse om, at overkørsler til veje må etableres og byplaner kan gennemføres, således at kommunalbestyrelsen dermed kan bestemme, hvor byggeriet skal foregå. Det

er meget vidtgående og forsåvidt meget-rigoristiske bestemmelser, der søger at fastslå, hvad der har været gældende praksis i en del amter, men om hvis lovmedholdelighed der i hvert fald har været nogen tvivl. Der kan være noget, der taler for, at man har hånd i hanke med, hvorledes byggeriet foregår, for der er ikke megen mening i at anlægge nye, gennemgående veje, hvis disse vejes trafikmæssige betydning mindskes eller delvis ødelægges i kraft af byggeri langs vejene. Men hvis man gennemfører det, må man i alt fald, som det er foreslået, gennemgå landets veje, registrere de veje, hvor der må bygges, og fastslå, hvor der ikke må bygges. Jeg er enig i, at til denne registrering vil det være ganske rimeligt at medtage repræsentanter for sognekommunerne og bykommunerne; det er naturligt, at de medvirker til registreringen indenfor det område, der berører de pågældende kommuner. Det vil være ønskeligt at få dette fastslået af hensyn til befolkningen for at skabe klarhed over, hvad folk må og ikke må; men det vil også være ønskeligt af hensyn til den vurderingsmæssige ansættelse af jordværdien langs landets veje; det vil jeg gerne fremhæve her. Jeg forudser nemlig, at når vi får landets veje inddelt i de veje, hvor der må bygges, og de veje, hvor der ikke må bygges, vil det bevirke et meget stort antal klager over de foretagne vurderinger med påfølgende revision og sager om for meget betalt skat. Ofte vil der være pålagt grundværdistigningsskyld i kraft af beliggenhedsværdien, og denne værdi bliver i hvert fald betydelig mindre, når der kommer byggeforbud; også her må der revideres. Således ser vi her, som vi har set det tidligere, at nødvendige foranstaltninger undertiden fører til en hel del praktiske vanskeligheder og administrativt besvær. Det kan forhåbentlig overvindes, men der bliver mindre besvær, jo hurtigere det bliver fastslået, hvor der må bygges.

Forslagets regler om ekspropriation og taksation kan der være grund til at beskæftige sig lidt mere med, og det samme gælder en del andre enkeltheder. Det vil være rimeligt, at det sker i udvalget. Jeg er helt enig i den betragtning, som er fremført, at her, hvor det drejer sig om administrationens forhold til landets borgere, er det ønskeligt